

fordel, de øvrige skatteydere betaler jo de 70 pct. Små skatteborgere skal betale ca. 60 pct. selv og får så naturligvis mindre betalt af os andre, omkring 40 pct. Selv om de også fik lov til at slippe med at betale 30 pct. selv, ville det være vanskeligere for dem at have ret mange fradrag, fordi deres indkomst er beskeden.

For 5-10 år siden var den del af borgernes samlede indkomster, der blev beskattet, ca. 7 gange så stor som fradragene, men her i 1979 regner skattedepartementet med, at den beskattede del af de samlede indkomster kun vil være 3-4 gange så stor som de samlede fradrag. Da samfundet jo skal have penge ind til dækning af udgifterne – det er kun staten, der kan undlade at opkræve tilstrækkeligt med skatter – så bevirker de store og stærkt stigende fradrag, at en stadig større del af de nødvendige skatter må opkræves hos de borgere, der enten ingen fradrag har eller kun har små fradrag;

skattetrykket forskydes nedad.

Skattedepartementet har skønnet, at der i 1979 vil være fradrag for ca. 58.000 mill. kr. Det er ca. 21 pct. af bruttonationalindkomsten. I 1977 var det samlede fradrag ved forskudsregistreringen ca. 30.000 mill. kr., det var ca. 14 pct. af bruttonationalproduktet. Tallet for 1977 er fra forskudsregistreringen, eftersom det er det tal, der nærmest kan sammenlignes med skattedepartementets skøn fra slutningen af 1978, men gældende for skatteåret 1979.

Henved 4/5 af alle fradragene har intet med erhvervelsen af indkomsten at gøre men giver tilskud – man kunne kalde dem »omvendt sociale« tilskud – til en bestemt brug af indkomsten. »Omvendt sociale« tilskud, fordi disse tilskud er størst til dem, der lettest selv kan klare udgiften.

Fordelingen af de 58.000 mill. kr. viser meget om, hvem der har råd til at have fradrag, og hvem der har størst fordel.

Fordeling af ligningsmæssige fradrag på skatteydere, hvis indkomster beskattes på henholdsvis 1., 2. og 3. trin i skatteåret 1979

1. trin (0 - 77.400 kr.)	ca. 3 mill. skatteydere:	12.000 mill. kr.
2. trin (-139.400 kr.)	ca. 1 mill. skatteydere:	25.000 mill. kr.
3. trin (resten)	ca. 0,2 mill. skatteydere:	21.000 mill. kr.

Hvis alle fradrag var fordelt lige inden for de tre skatetrin – hvad de *ikke* er – ville det blive 4000 kr. pr. skatteyder på 1. trin, 25.000 kr. pr. skatteyder på 2. trin og ca. 105.000 kr. pr. skatteyder på 3. trin. Hvis alle fradrag blev afskaffet, ville skatteprovenuet blive forøget med henholdsvis 5.200 mill. kr., 14.300 mill. kr. og 14.300 mill. kr. eller i alt 33.500 mill. kr.

Hvis man vælger at bevare fradrag for udgifter, der har direkte forbindelse med erhvervelse af indkomsten, vil merprovenuet formentlig blive et sted mellem ca. 20.000 mill. kr. og 25.000 mill. kr.

Det er klart, at selvstændige i den nuværende fradragstatistik har procentvis størst ligningsmæssige fradrag, men det skyldes virksomhedsrenter.

Foretager man en beregning, så der ses bort fra virksomhedsrenter, så adskiller selvstændige sig ikke afgørende fra andre, der er placeret på samme niveau. Selvstændige vil have ca. 22 pct. i fradrag mod funktionærernes 20 pct. Forskellen kan klart henføres til, at selvstændige bruger mere til livsforsikring, pensionsforsikring og indekskontrakter.

Foretages endelig en opdeling af fradragene, så tegner almene fradrag (især lønmodtagerfradrag,

forsikring og andet) sig for ca. 1/3 og renter af forskellig art sig for ca. 2/3 af alle fradrag.

Man har også foretaget en opdeling af de samlede rentefradrag. Den viser, at prioritetsrenter beløber sig til 57 pct. af samtlige renteudgifter, virksomhedsrenter til 32 pct., mens de sidste 11 pct. er »andre renteudgifter«.

Det vil altid være vanskeligt at skille renter af privat gæld fra renter af gæld vedrørende erhvervet.

Vi har to gange forsøgt at undersøge problemerne omkring en sådan adskillelse, i 1971 og i 1975. Begge gange var konklusionen, at det ikke kunne foretages på betryggende vis under det gældende skattesystem. Betænkningen fra 1975 antyder, at der formentlig må en mere omfattende omlægning af skattesystemet til.

En lignende betragtning har dannet udgangspunkt for den radikale folketingsbeslutning.

Henved 95 pct. af samtlige skatteydere har en bruttoindkomst på under 140.000 kr.

Det radikale forslag går ud på at opkræve skat efter bruttoindkomsten og gøre det med 2 trin.

Alle bruttoindkomster indtil 140.000 kr. i 1979 beskattes med ca. 43 pct., resten betaler ca. 70 pct.